



BLOC C

Diners, pressupost i finançament

Ningú arriba a fi de mes per casualitat. Qui controla on van els seus diners controla bona part de la seua vida; qui sap quines fonts existixen per a finançar un projecte deixa de pensar que "no hi ha diners" i comença a buscar on són.



Temps estimat de lectura: 18-20 min · Saber LOMLOE: C.2
· Abans de començar: cap unitat especial; n'hi ha prou amb saber sumar, restar i calcular percentatges. En acabar esta unitat sabràs: Elaborar un pressupost personal mensual distingint ingressos, despeses fixes i despeses variables, i aplicar la regla 50-30-20.

“

Els diners no són sols el que guanyes, són el que decidixes fer amb el que guanyes. Esta unitat ensenya a fer un pressupost personal, distingir necessitats de desitjos i entendre l'interés compost —la força que fa que estalviar a la teua edat valga moltíssim més que estalviar als 35.



EL CAS

Pagar el «mínim» d'una targeta costa tres vegades el preu del producte

Als 15 o 16 anys quasi ningú té una nòmina, però tothom té diners entrant i eixint: una paga, el que es guanya cuidant un germà, un treball d'estiu, el que es gasta en l'entrepà de l'esplai, en dades del mòbil, en una samarreta.

Per què demanem préstecs que ens arruïnen si la informació sobre el cost està disponible?

Regla 50-30-20 per a pressupostar un sou (Warren).





Pagar-se a un mateix primer

Prova-ho tu mateix: introduïx els teus ingressos mensuals reals i la calculadora repartix automàticament el 50 %, el 30 % i el 20 % en les tres categories. La regla més útil de l'estalvi personal cap en quatre paraules: paga't a tu primer.



7.1 · Pressupost mensual d'una estudiant de 17 anys

Enunciat Marta té 17 anys, estudia 1r de Batxillerat i els caps de setmana treballa en una cafeteria 8 hores el dissabte, per la qual cosa cobra 400 €/mes en mà. Els seus pares no li donen paga...

Ingressos: 400 € (l'abonament de transport no entra perquè el paga la família, però l'anotem com a "in-kind" per a tindre foto completa).

Despeses fixes: $18 + 5 + 30 = 53 \text{ €} \rightarrow 13,3 \text{ \% dels ingressos.}$

Despeses variables: $90 + 70 + 25 = 185 \text{ €} \rightarrow 46,3 \text{ \% dels ingressos.}$

Total despeses: $53 + 185 = 238 \text{ €}.$

Estalvi potencial: $400 - 238 = 162 \text{ €} \rightarrow 40,5 \text{ \% dels ingressos....}$



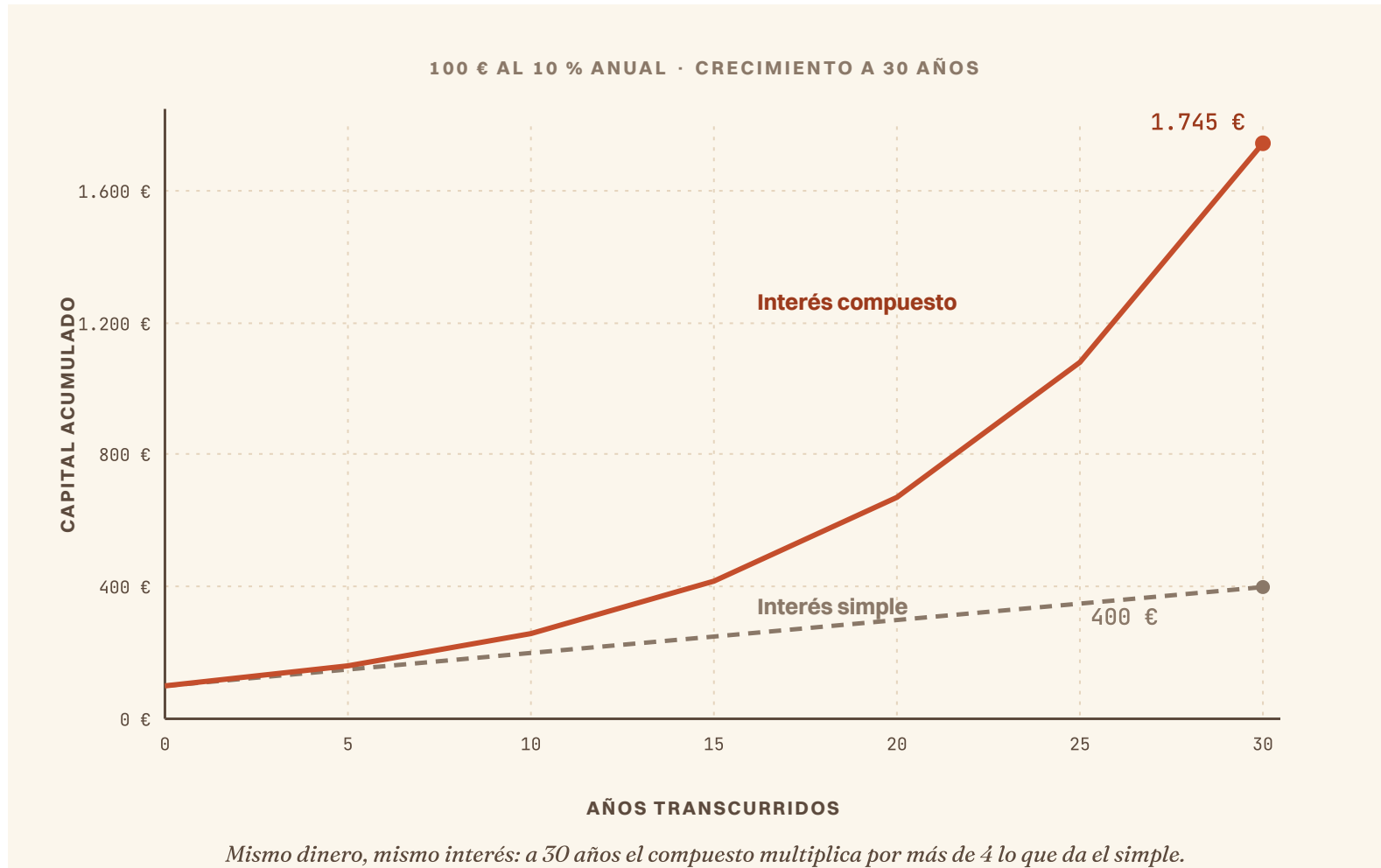
§ 2

Interés simple i interés compost

Quan els diners estalviats es fiquen en un compte, un depòsit o s'invertixen en alguna cosa, generen interessos: una quantitat addicional que se suma a l'estalvi original. Existixen dues formes distintes de calcular eixos interessos, i la diferència entre les dues és la raó per la qual començar a estalviar jove és desproporcionadament...

EL GRÁFICO

100 € al 10 % anual: la línea de l'interés simple creix recta fins a 400 €; la del compost es dispara fins a 1.745 € a 30 anys.





7.2 · 100 € durant 30 anys al 5 % compost

Enunciat Imagina que fiques 100 € en un compte d'inversió que genera un 5 % anual i els deixes ahí, sense tocar-los, durant 30 anys, reinvertint sempre els interessos (interés compost)....

Apliquem la fórmula de l'interés compost: $\text{Capital final} = 100 \times (1,05)^{30}$.

Calculem $(1,05)^{30} \approx 4,3219$.

Capital final $\approx 432,19$ €.

Lectura: sense haver fet res (sense treballar, sense aportar res més), els teus diners s'han multiplicat per 4,3 gràcies al temps i a l'interés compost.

Si en lloc de 30 anys foren 40, $(1,05)^{40} \approx 7,0400 \rightarrow 704$ €. Només 10 anys més afigen 272 € addicionals al...



La paraula "salari" ve de la sal dels soldats romans

En l'exèrcit romà, part de la paga dels soldats s'entregava en forma de sal —un bé valíós per a conservar aliments abans d'existir els frigorífics— o d'una quantitat de diners específicament destinada a comprar-la. Eixa assignació s'anomenava en llatí *salarium*, derivat de sal.



§ 3

El cost real d'un préstec: TIN i TAE

Quan es demana un préstec —i abans o després quasi tothom ho fa: per a estudiar, per a una moto, per a un cotxe, per a un habitatge, per a arrancar un projecte— el banc no presta els diners gratis: cobra interessos i sol afegir comissions. El preu real del préstec no és sols el tipus d'interés que apareix en gran a la publicitat.



§ 4

Les sis fonts de finançament d'un projecte



Verkami: 12.000 projectes culturals finançats sense rebre capital risc

Quan una persona decidix posar en marxa un projecte emprenedor —des d'una xicoteta botiga en línia fins a un bar, un taller, una app— quasi mai té tots els diners que necessita. Existixen sis grans fonts de finançament a què recórrer, cada una amb els seus avantatges i inconvenients. 1. Estalvi propi (autofinançament).



§ 5

Comparar fonts: estalvi propi, banc i crowdfunding



L'essencial de la Unitat 7

Per a un mateix projecte, les tres fonts més probables que un jove emprenedor barallarà són estalvi propi, banc i crowdfunding. L'elecció no és sols de cost: cada una canvia el tipus de projecte que ix del procés. | Font | Avantatges | Inconvenients | |---|---|---| | Estalvi propi | Sense cost, sense devolució, control total.



§ 6

Glossari



Pressupost: full on s'anota quins diners entren i quins diners ixen en un període, normalment un mes. Despesa fixa: despesa que es repetix cada mes pràcticament amb el mateix import (mòbil, gimnàs, subscripcions). Despesa variable: despesa que depén del que faces cada mes (eixir, roba, oci, regals).



§ 7

Per a aprofundir



Recursos accessibles i gratuïts per a continuar aprenent sobre diners personals i finançament: Finanzas para Todos (finanzasparatodos.es) — portal oficial del Banc d'Espanya i la CNMV amb guies senzilles, simuladors i consells d'estalvi. La font més fiable i sense publicitat per a educar-se financerament a Espanya.



§ 8

Preguntes per a reflexionar



Estes preguntes no tenen una resposta única. Servixen per a discutir a classe o pensar en tancar la unitat: ¿Creus que amb els teus ingressos actuals (paga, treballets) podries apartar un 20 % cada mes? Si no, ¿quin percentatge seria realista per a tu hui? L'interés compost premia moltíssim començar prompte.



§ 9

Connexió amb el projecte capstone



Quan arribe el moment de dissenyar el vostre projecte emprenedor (Unitats 9 i 10), haureu d'entregar dos documents econòmics: un pressupost inicial estimant quins diners fan falta per a arrancar (material, llicències, primer mes de despeses) i una proposta de finançament explicant de quines fonts traureu eixos diners, amb...

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.